حدیث دیگران

جلداول

نظرات اندیشمندان غربی
درباره
قرآن کریم

فرامرز میرشکارمبارکه

بسم الله الرحمن الرحیم

ارنست رنان فرانسوی :

در کتابخانه شخصی من هزاران جلد کتاب سیاسی، اجتماعی، ادبی و... وجود دارد که همه آنها را بیشتر از یک بار مطالعه نکرده ام و چه بسا کتابهایی که فقط زینت کتابخانه من می باشند ولی یک جلد کتاب است که همیشه مونس من است و هر وقت خسته می شوم و می خواهم درهایی از معانی و کمال بر روی من باز شود آن را مطالعه می کنم و از مطالعه زیاد آن خسته و ملول نمی شوم. این کتاب، قرآن، کتاب آسمانی مسلمین است.

آلوارو ماچوردوم کومینز، شاعر، نویسنده، روزنامه نگار و محقق اسپانیایی

عده ای از من خواستند بعضی از سوره های قرآن را برایشان ترجمه کنم، من هم سوره کوتاهی را انتخاب کردم که از یگانگی خداوند می گوید، سوره توحید را.

این سوره و موسیقی آن آنچنان زیبا بود که برای من شاعر بسیار مهم بود. همچنین سوره فاتحه الکتاب را که درباره جهانی بودن خداوند است ترجمه کردم. به این ترتیب بود که جهانی بودن و یگانگی خداوند مرا به این نتیجه رساند که این دین مردمی ترین و منطقی ترین دین برای از بین بردن ناآرامیها و مشکلات جوانان امروزی است.

پرنس ژاپونی بورگیز ؛مورخ ایتالیایی

مسلمین همین که در پیروی قرآن و خواندن آن و عمل به قوانین و احکامش سستی نشان دادند نیروی سعادت و فرشته سیادت نیز با این بی اعتنایی از آنها رخت بربست و به جایش اهریمن اسارت و بندگی جانشین شد. دشمنان از این فرصت استفاده کردند و بر آنها تاختند و حلقه وار چون میکروبهای اجتماع آنها را در میان گرفتند و آنها را به روزگار کنونی اسیر و مقید ساختند. آری این همه بدبختیها و تیره روزیهای مسلمین از مراعات نکردن قوانین قرآن بوده. در این امر بزرگ هیچ گناهی متوجه اسلام (قرآن) نیست آیا حقیقتا چه ایرادی را می شود برآیین پاک گرفت!

توماس کارلایل ؛ دانشمند معروف و مورخ مشهور اسکاتلندی

اگر یک بار به این کتاب مقدس نظر افکنیم حقایق برجسته و خصایص اسرار وجود طوری در مضامین جوهری آن پرورش یافته که عظمت و حقیقت قرآن بخوبی از آنها نمایان می شود، و این خود مزیت بزرگی است که فقط به قرآن اختصاص یافته و در هیچ کتاب علمی و سیاسی و اقتصادی دیگر دیده نمی شود. بلی خواندن بعضی از کتابها تاثیر عمیقی در ذهن انسان می گذارد ولی هرگز با تاثیر قرآن درخور مقایسه نیست.

تنورد؛ خاورشناس آلمانی

قرآن با نیروی برهان خود شنونده را مجذوب و شیفته خود می سازد و قلوب را تسخیر می کند.

همین قرآن بود که ملت وحشی عرب را معلم جهانیان کرد.

جان دیون پورت ؛ در کتاب عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن

قرآن به اندازه ای از نقایص مبرا و منزه است که نیازمند کوچکترین تصحیح و اصلاحی نیست، و ممکن است از اول تا به آخر آن خوانده شود بدون آنکه انسان کمترین ناراحتی از آن احساس کند. باز می نویسد: سالیان دراز کشیشان از خدا بی خبر ما را از پی بردن به حقائق قرآن مقدس و عظمت آورنده آن محمد (صلی الله علیه وآله) دور نگه داشتند، اما هرقدر که ما قدم در جاده دانش گذارده ایم، پرده های جهل و تعصب نابجا از بین می رود و بزودی این کتاب توصیف ناپذیر عالم را به خود جذب کرده و تاثیر عمیقی در علم جهان کرده و عاقبت محور افکار مردم جهان می شود.

جان دیون پورت ؛ در کتاب عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن

«قرآن تا آن حد معجزهٔ جاوید شناخته شده است که محمد(ص) آن را دلیل قوی و مؤید رسالتش اعلام نمود و آشکارا فصیح ترین مردان آن روز عربستان را به مبارزه دعوت نمود تا یک سوره مانند قرآن بیاورند. قرآن مانند اناجیل نیست که فقط به عنوان میزان و شاخصی درباره عقاید دینی، عبادت و عمل پیروان آن شناخته شده باشد؛ بلکه دارای مکتب و روش سیاسی نیز هست. کلیه مسایل حیاتی و مالی با اجازه همین منبع و مصدر قانون‌گذاری حل می‌شود. در میان محسّنات زیادی که قرآن به حق واجد آن است، دو نکتهٔ بسیار مهم وجود دارد؛ یکی لحن تعظیم و تکریم هنگام ذکر نام خداوند و دیگری وجود نداشتن فکر، بیان یا داستانی خلاف تقوا یا حاکی از سوء اخلاق و بی‌عفتی و عدم طهارت که آن را معیوب و لکه‌دار نماید، در صورتی که با کمال تأسف این نواقص در موارد بسیار زیادی در کتب یهود دیده می‌شوند»

ریتو بنورث

واجب است اعتراف کنیم که علوم طبیعی و فلکی و فلسفه ریاضیات که در اروپا رواج گرفت، عموما از برکت تعلیمات قرآن است. ما مدیون مسلمانانیم، و اروپا از این جهت شهری از اسلام است.

م. رودول ؛اسلام شناس انگلیسی

این حقیقت را باید شناخت که قرآن شایسته بزرگترین مدح و منقبت است. چرا که فکر خداشناسی را به طرزی مناسب و با توجه به قدرت و علم و تقدیر عمومی و وحدت الهی در میان می نهد. اعتماد و اطمینانی که قرآن به خداوند یکتای آسمان و زمین تلقین می نمایند، عمیق و پر حرارت است. در این کتاب اشتیاق اخلاقی عالی و ژرف و خرد و هوشمندی مغزدار وجود دارد و در عمل به اثبات رسانیده که در آن عوامل و عناصری است که می توان ملل قدرتمند و امپراتوری با عظمت را بر پایه اش بنا نهاد.

م. رودول ؛اسلام شناس انگلیسی

قرآن مقام والایی دارد، زیرا نام خداوند و خالق جهان و ستایش او را در میان ملل بت‌پرست نشر داد و آن را به همه کس اعلام کرد. اروپا نباید فراموش کند که مدیون قرآن است؛ همان کتابی که آفتاب علم را در میان تاریکی قرون وسطا در اروپا جلوه‌گر ساخت.

رود ویل؛ نویسنده انگلیسی

اروپا باید فراموش نکند که مدیون قرآن محمدی (صلی الله علیه وآله) است.

زیرا قرآن بود که آفتاب علم را در اروپا طلوع داد.

راکستون اسکاتلندی

سالیان درازی در جستجوی حقیقت بودم تا اینکه حقیقت را در اسلام یافتم. پس قرآن مقدس را دیدم و شروع به خواندن آن کردم. او بود که تمام سوالات مرا جواب گفت. قرآن ابهت و ترس در انسان الهام می کند و با این حال ثابت می نماید که هرچه می فرماید راست است.

ژول لابوم ؛ خاورشناس و متفکر فرانسوی

قرآن برای همیشه زنده است و هرکس از مردم جهان به قدر درک و استعداد خود از آن بهره بری دارد.

سدیو ، مستشرق فرانسوی

قرآن مجموعه ای است که از آداب و حکم چیزی را فروگذار ننموده است. اساس این کتاب مقدس بر عدل و احسان و حکمت قرارگرفته و جامعه بشری را به سوی فضایل انسانیت و کمال، راهنمایی

می نماید. معارف درخشان اسلام و احکام قرآن موجب سرشکستگی بلکه کوری چشم عیب جویان و دشمنان اوست. در عظمت این کتاب مقدس و آورنده آن همین قدر کافی است که بگوییم اعراب وحشی و بادیه نشین را با نداشتن هیچ گونه امتیاز و داشتن هرگونه رذایل اخلاقی به درجات سعادت بلکه در ردیف معلمین بشریت درآورده است.

بانو ستان رانی تنس هلندی

محتوای این کتاب آسمانی کاملا با خرد و فطرت بشری مطابقت دارد و از مطالب زننده و خلاف عقل بکلی پاک است. قرآن درباره زنان داوری عادلانه ای دارد و بر خلاف برخی از مرامها و ادیان که جنس زن را تا به سر حد بردگی تنزل داده اند و ارزشی برای او قائل نیستند، وی را از مزایا و حقوق انسانی برخوردار ساخته و مقام شامخی برای او منظور داشته است.

سر ویلیام؛ مورخ انگلیسی

قرآن کتابی است آکنده از دلایل سرشار منطقی. و مسائل بی شمار علمی آن بلندترین گفتار با براهین کامل قطعی درباره وجود خداوند راهنمایی بر عظمت آفریننده بی همتا با ما سخن آغاز می کند. قوانین قضایی و حقوقی، دستورهای حیاتی و زندگی، مقررات مذهبی و دینی طوری در آن با عبارات روان تنظیم شده که خواننده را تحت تاثیر سحرآوری قرار می دهد.

فیلیپ. ک. حتی ؛ دانشمند معاصر و استاد دانشگاه پرینستون آمریکا

قرآن از تمام معجزات بزرگتر است و اگر سراسر اهل عالم جمع بشوند بی تردید از آوردن مثل آن عاجز خواهند بود.

فونس ایتین دینیه مستشرق فرانسوی

اسلام قوانین طبیعت را آنچنان تنظیم می کند که هر کدام از آن قوانین به طبیعت بشر القا گردد بی شک آن را با کمال میل می پذیرد و بر پایه همین اصل اگر از قرآن تعبیر به راهنما شده است تعبیری صحیح و بجاست زیرا قرآن بشر را به بهترین روش زندگی رهبری می کند و او را به نیکوترین هدفها دعوت می نماید.

کلارستون؛ نخست وزیر متعصب انگلستان

قرآن را به مجلس عوام انگلستان برده و گفت:

تا این کتاب (قرآن) هست آقایی انگلستان در سرزمین های اسلامی نشدنی است.

کارلتون اس کون ؛ دانشمند معروف آنتروپولوژی (انسان شناسی)، استاد دانشگاه ایالت پنسلوانیا

یکی از مزایای عظیم قرآن بلاغت آن است. قرآن هنگامی که درست تلاوت شود چه شنونده و به لغت عرب آشنایی داشته باشد و آن را بفهمد یا نداشته باشد و آن را نفهمد تاثیر شدیدی در او گذاشته در ذهنش جاگیر می شود. این مزیت بلاغتی قرآن ترجمه شدنی نیست.

دکتر گرینیه فرانسوی

من آیات قرآن را که به علوم پزشکی و بهداشتی و طبیعی ارتباط داشت دنبال کردم و از کودکی آنها را فراگرفتم و کاملا به آن آگاه بودم. بنابراین دریافتم که آیات از هر نظر با معارف و علوم جهانی منطبق است... هرکس دست اندرکار هنر یا علم باشد و آیات قرآن را با هنر و علمی که آموخته است مقایسه کند به همان صورت که من مقایسه کردم بدون تردید به اسلام خواهد گروید، البته اگر صاحب عقلی سلیم و بی غرض باشد.

گوته ؛ شاعر و نویسنده بزرگ آلمانی

ما در اول، از قرآن رویگردان بودیم، ولی طولی نکشید که این کتاب توجه ما را به خود جلب نمود و به حیرت درآورد و بالاخره مجبور شدیم اصول و قوائد آن را بزرگ بشماریم و در مطابقت الفاظ آن با معانی بکوشیم. مرام و مقاصد این کتاب بی اندازه قوی و محکم و مبانی آن بلند و از این نظر ما را به اهمیت و علو مقام خود بیشتر جذب می نماید. با این وصف بزودی بزرگترین تاثیر خود را در تمام جهان نموده، نتیجه مهمی از خود به جا خواهد گذارد. و باز می گوید : عنقریب است که این کتاب توصیف ناپذیر (قرآن)، عالم را به خود جلب نموده، تاثیر عمیقی در دانش جهان نهد و بالنتیجه جهانمدار گردد.

گوته ؛ شاعر و نویسنده بزرگ آلمانی

قرآن اثری است که خواننده در ابتدای امر به موجب سنگینی عبارات آن رمیده می شود و سپس مفتون جاذبه آن و بالاخره بی اختیار مجذوب زیبایی های بی پایان آن می گردد

دکتر گستاولوبون فرانسوی

قرآن که کتاب آسمانی مسلمانان است، به تعالیم و دستورات مذهبی منحصر نمی‌شود، بلکه مشتمل است بر دستورات سیاسی و اجتماعی، خیرات، نیکی، مهمان‌نوازی، اعتدال در خواهش‌های نفسانی، وفای به عهد، اکرام به والدین، کمک کردن به بیوه و یتیم و سرپرستی آنان، نیکی کردن در مقابل بدی و... که در موارد متعددی به آن‌ها تأکید شده، و در آن تمام این صفات و خصلت‌های پسندیده تعلیم داده شده است»

لسیبون دانشمند فرانسوی

در عظمت و جلال قرآن همین بس که گذشت چهارده قرن از نزول آن نتوانسته کوچکترین خللی در آن ایجاد کند.

اسلوب بیان و کلمات قرآن چنان تازه و شیرین است که گویی دیروز پیدا شده است.

لادین کوبولد انگلیسی در کتاب به سوی خدا

براستی قرآن را زیبایی خیره کننده است که زبان از تقریر و خامه از تحریر آن عاجز است. زیبایی، گیرایی، شیرینی و نظم صحیح که تاثیر آن را هیچ کتابی ندارد. این کتاب از بسیار خواندن کهنه نمی شود و کلمات با وزن صحیح دارد ولی در آن سجع وزنی پیدا نیست. شیرین تر از شعر است و این اعجاز فقط از آن قرآن است.

مری گیلورد دومن ؛ دانشمند خاورشناس اروپایی

قسمتی از جنبه اعجاز قرآن مربوط به سبک و اسلوب و انتشار آن می باشد. این سبک و اسلوب به قدری کامل و عظیم و با شکوه است که در حقیقت نه جن و نه انس توانایی برآوردن مثل آن را ندارند و نمی توانند کوچکترین سوره ای نظیر و شبیه آن بیاورند.

بانو مایل انجلو ایتالیایی

آشنایی من با تعالیم حیاتبخش و معارف درخشان اسلام و قرآن بینش جدید و عمیقی در من به وجود آورد و طرز فکرم را درباره جهان آفرینش و فلسفه وجود بکلی دگرگون ساخت و احساس کردم تعلیمات اسلام بر خلاف تعالیم مسیحیت، انسان را موجودی شریف و با شخصیت می شناسد نه موجودی کثیف و ذاتا آلوده...

در این کتاب دستور زندگی و نحوه بهره برداری از لذایذ این دنیا و حمایت آن، به طرزی جالب و خردمندانه بیان شده است.

دکتر ماردیس

به دستور وزارت خارجه و وزارت فرهنگ فرانسه شصت وسه سوره از قرآن را در مدت 9 سال با رنج و زحمت متوالی به زبان فرانسه ترجمه کرد که در سال 1926 منتشر شد.

وی در مقدمه اش می نویسد:

سبک قرآن بی گمان سبک کلام خداوند است، زیرا این سبک که مشتمل بر کنه وجودی است که از آن صادر شده، محال است که جز سبک و روش خداوندی باشد... از کارهای بیهوده و کوششهای بی نتیجه است که انسان درصدد باشد تاثیر فوق العاده این نثر بی مانند را به زبان دیگر ادا کند، مخصوصا به فرانسه که دامنه اش بسیار محدود است.

دکتر موریس فرانسوی

محققا قرآن بهترین و برترین کتابی است که قلم صنع و دست هنر ازلی برای بشر آشکار ساخته است

ناپلئون بناپارت

قرآن به تنهایی عهده‌دار سعادت بشر است. امیدوارم آن زمان دور نباشد که من بتوانم همه دانشمندان و تحصیل کردگان تمامی کشورها را با یکدیگر متحد کنم و نظامی یک نواخت، فقط بر اساس اصول قرآن مجید که اصالت و حقیقت دارد و مردم را به سعادت می‌رساند، تشکیل دهم» (اعترافات دانشمندان بزرگ جهان)

نولدکه ؛ دانشمند و خاورشناس مشهور آلمانی

قرآن با منطق علمی و روش اطمینان بخش و قانع کننده ای که دارد دلهای شنوندگان خود را به سوی خویش توجه داد و آنها را طرف خطاب قرار می دهد. همواره بر دلهای کسانی که از دور با آن مخالفت می ورزند تسلط یافته و آنها را به خود می پیوندد. فضیلت قرآن با داشتن سادگی و بلاغت خاص خود به اوج کمال رسیده است. این کتاب توانست از مردمی وحشی و بی تربیت، ملتی متمدن ایجاد کند که تعلیم و تربیت دنیای خویش را بر عهده گرفتند.

ولیز ؛ از بزرگترین نویسندگان انگلیسی

هر دینی که با مدنیت و تمدن در هر دوره و زمان سیر نکند، آن را بی پروا به دیوار بزنید. برای آنکه دینی که پهلو به پهلو با تمدن سیر نکند برای پیروان خود، لهو و شر و اباطیل است و آنها را به سوی تباهی می کشاند و دین حقی که با تمدن همگام است، اسلام است و هرکس بخواهد این معنی را دریابد به قرآن و محتوای آن از لحاظ علم و قانون و نظام اجتماعی مراجعه کند. پس (قرآن) کتاب دینی و علمی اجتماعی و اخلاقی و تاریخی است... و اگر کسی به من بگوید که اسلام را تعریف کن، می گویم اسلام یعنی تمدن واقعی بشر.

بانو واگلیری

پروفسور ادبیات عرب و استاد تاریخ تمدن اسلام در دانشگاه ناپل ایتالیا

کتاب آسمانی اسلام نمونه ای از اعجاز است. قرآن کتابی است که نمی توان از آن تقلید کرد. نمونه سبک و اسلوب قرآن در ادبیات عرب سابقه ندارد. تاثیری که سبک قرآن در روح انسان ایجاد می کند ناشی از امتیازات و برتریهای آن می باشد. چطور ممکن است این قرآن کار محمد (صلی الله علیه وآله) باشد و حال آنکه معتقدیم محمد (صلی الله علیه وآله) یک مرد عرب و درس نخوانده بود. ما در این قرآن ذخایر و اندوخته هایی از علوم می بینیم که مافوق استعداد و ظرفیت باهوش ترین و متفکرترین اشخاص است. قویترین سیاست باید در مقابل قرآن زانوی ناتوانی به زمین بزنند.

بانو واگلیری ؛دانشمند ایتالیایی

با اینکه قرآن در سراسر جهان اسلام بارها خوانده می شود، خواندن آن با این همه تکرار در پیروانش ایجاد خستگی نمی کند بلکه بلعکس در ضمن خواندن مکرر هر روز عزیزتر می شود. در خواندن یا شنیدن قرآن در ذهن خواننده یا شنونده حسن تعظیم و تکریمی بر می انگیزد. متن قرآن در طول اعصار و قرون تاریخ نزول آن تا امروز به همان صورت باقی مانده و تا وقتی که خدا بخواهد و تا جهان ادامه داشته باقی خواهد ماند.

ه. ج. ولز ؛ دانشمند و مورخ انگلیسی

در قرآن بهترین عبارات و عالیترین جملات نازل گردیده و اسلوب فصاحت و بلاغت آن به حدی زیباست که عقول عقلا را حیران ساخته است. قرآن کتابی است ابدی و جهانی.

هربرت جرج ولز؛ نویسنده انگلیسی

قرآن بهترین راهنمای یک عقیده قلبی یعنی توحید و اخلاق فاضله است. شاید نیروی معنوی این کتاب منحصر به سادگی اوامر و نواهی آن باشد؛ چنان که گاهی یک کلمه آن چند حقیقت را در بر می‌گیرد. قرآن کتاب علمی، دینی، اجتماعی، تربیتی، اخلاقی و تاریخی است. مقررات و احکام آن با اصول قوانین و مقررات دنیای امروزی هماهنگ و برای همیشه قابل پیروی و عمل است» (تابش اسلام در اروپا، 133).

دکتر جرنیه فرانسوی

«من تمام آیه‌های قرآن را که در زمینه علوم طبیعی، بهداشت و طب بودند، مطالعه کردم و آن‌ها را مطابق دقیق‌ترین قانون‌های علوم طبیعی و پیچیده‌ترین اصول ثابت شده علوم عقلی دیدم و یقین کردم که هزار سال قبل جز خدا، هیچ کسی بر روی زمین، از آن قوانین و اصول آگاه نبود، پس به حقانیت و خدایی بودن چنین کتابی ایمان آوردم.

(راتلج، ادیان جدید در دیدگاه‌های جهانی، 193).

موریس بوکای

«بررسی کامل عینی و بی‌طرفانه قرآن در پرتو دانش نو ما را به درک توافق بین این دو (قرآن و علم) رهنمون می‌سازد و این حقیقت را نیز روشن می‌سازد که در زمان محمد، نه او و نه هیچ انسان دیگری، نمی‌توانست چنین مطالب شگفت‌انگیزی را که مطابق علم امروز است، به رشته تحریر در آورد»

(نظریه دانشمندان جهان درباه قرآن و محمد، 32؛ نزبرو، جان، مطالعات قرآنی، 251).

پروفسور هانری کربن (فیلسوف معاصر فرانسوی)

«اگر اندیشه‌های محمد خرافی بود یا اگر او پیامبر خدا نبود، هیچ‌گاه جرات نمی‌کرد حرفی از علم به میان آورد و بشر را به علم دعوت کند.

ولتر

«اگر تمام قرآن را از اوّل تا آخر بخوانید، یک واژهٔ کودکانه در آن نخواهید یافت. قرآن در حقیقت مجموعه‌ای است از پندهای اخلاقی، دستورهای دینی، راز و نیاز به درگاه خداوند، هشدار و تشویق جهانیان و شرح سرگذشت فرستادگان خدا» (ونزبرو، جان، همان، 202). جان دیون پورت مؤلف کتاب عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن می‌نویسد: «قرآن به اندازه‌ای از نقائص مبرا و منزه است که نیازمند کوچک‌ترین تصحیح و اصلاحی نیست و ممکن است از اول تا به آخر آن خوانده شود، بدون آنکه انسان کم‌ترین خستگی از آن احساس کند». «و همه این معنی را قبول دارند که قرآن با رساترین و فصیح‌ترین زبان و به لهجه قبیله قریش که نجیب‌ترین و مؤدب‌ترین عرب‌هایند، نازل شد ... و پر از درخشنده‌ترین شکل‌ها و محکم‌ترین تشبیه‌ها است» (همان، 252)

جی مارگولیوت

«اقرار می‌کنم که قرآن مهم‌ترین موقعیت را در میان کتاب‌های مذهبی جهان به خود اختصاص داده است. گرچه قرآن در این طبقه ادبیاتی جوان‌ترین اثر به حساب می‌آید؛ تأثیر شگرفی را که بر عده زیادی از مردم گذاشته است، همچنان به دیگران ارزانی می‌دارد. این کتاب برای اولین بار از افراد ناهمگون قبایل صحرایی در شبه جزیرة عرب، امتی از قهرمانان ساخت و آنان نیز به نوبه خود اقدام به ایجاد چنان سازمان‌های وسیع سیاسی مذهبی در جهان اسلام نمودند که یکی از بزرگ‌ترین نیروهایی است که اروپا و غرب برای آن حساب ویژه‌ای باز نموده‌اند»

(قرآن و دیگران، 13؛ وات، مونتگمری، تأثیر اسلام بر اروپای قرون وسطا، 43)

ویل دورانت

«رفتار دینی در قرآن شامل رفتار دنیوی نیز هست و همه امور آن از سوی خدا و به طریق وحی آمده است. قرآن مقرراتی شامل ادب، تندرستی، ازدواج، طلاق، رفتار با فرزندان و حیوان و بردگان، تجارت، سیاست، ربا، دین، عقود، وصایا، امور صناعت، مال، جریمه و مجازات و جنگ و صلح است. قرآن در جان‌های سالم، عقایدی آسان و دور از ابهام پدید می‌آورد که از رسوم و تشریفات ناروا و قید بت‌پرستی و کاهنی آزاد است. قرآن اصول نظم جمعی و وحدت اجتماعی را در بین مسلمانان استوار کرده است» (اعترافات دانشمندان بزرگ جهان، 45)

ادوارد گیسبون:

«قرآن دستور عمومی و قانون اساسی مسلمین است؛ دستوری است شامل مجموعه قوانین دینی، اجتماعی مدنی، تجاری، نظامی، قضایی، جنایی و جزایی»

(اعترافات دانشمندان بزرگ جهان، 60؛ وات، مونتگمری)

آلبرت اینشتاین

«قرآن کتاب جبر یا هندسه یا حساب نیست، بلکه مجموعه‌ای از قوانین است که بشر را به راه راست، راهی که بزرگ‌ترین فلاسفه دنیا از تعیین و تعریف آن عاجزند، هدایت می‌کند»

(اعترافات دانشمندان بزرگ جهان، 60؛ وات، مونتگمری)

مهاتما گاندی

"از راه آموختن دانش قرآن، هر کس به اسرار وحی و حکمتهای دین بدون داشتن خصوصیات مصنوعی، نایل می‌شود.

در قرآن چیزی دیده نمی‌شود که اعمال زور را جهت برگرداندن مذهب اشخاص تجویز کند. این کتاب مقدس به ساده‌ترین وضع ممکن می‌گوید: اکراه در دین وجود ندارد."

لئون تولستوی ؛فیلسوف روسی

"قرآن مشتمل بر تعلیمات و حقایق روشن است. و عموم افراد بشر می‌توانند از آن بهره‌مند شوند."

فیلیپ.ک.حتی، استاد دانشگاه پرینستون آمریکا

قرآن از تمام معجزات، بزرگتر است و اگر سراسر اهل عالم جمع شوند، بی تردید از آوردن مثل آن عاجز خواهند ماند.

برنارد شاو ،فیلسوف انگلیسی

پیش بینی می‌کنم که اروپا در آینده، دین و کتاب محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را قبول خواهد کرد..

دکتر شبلی شمیل ؛ شاگرد ویژه داروین

"رسول و پیامبر اسلام با بلاغت قرآن، عقول بشری را متوجه خویش ساخت

و آنها را در برابر کتاب خویش از خود بی خود کرد."

شارلس فرانسیز ،استاد آمریکایی

"انجیل کتابی است که در آمریکا کسی آن را نمی‌شناسد ولی قرآن کتابی است که هر مسلمان با آن آشناست؛ و این ادعا گزاف نیست. ولی باید گفت که نشناختن انجیل، از خوش‌شانسی مذهب مسیحیت است."

کوسین دپرسوال

«مسئله وحی درباره قرآن از اموری است که بیش از حد، پر اشکال شمرده می‌شود؛ زیرا که اهل جستجو و تحقیق هنوز راه حلی پسندیده برای آن نیافته‌اند و عقل در این‌جا سرگشته و حیران است که چگونه ممکن است این آیات از مردی درس نخوانده و بی سواد بیان نماید. مردم شرق عموما اعتراف دارند که قرآن آیاتی است که فکر بنی نوع بشر از آوردن، به مانند آن از حیث لفظ و معنی عاجز و ناتوان خواهد بود و آن آیاتی است که وقتی «عقبة بن ربیعه» شنید، در زیبائی و مجال آن حیران گردید و آن‌گاه که جعفر بن ابی‌طالب برخی از این آیات را برای نجاشی، پادشاه حبشه خواند اشك از چشمان او سرازیر شد!»

کوسین دپرسوال

«زیبایی و حیرت قرآن مثال‌زدنی است.»

«لومانس»، دانشمند امریکایی

«اولین شراره زیبا و باطراوت که نور از قرآن کریم می باراند، عبارت بسم‌الله الرحمن‌الرحیم است که دنیایی از معنا است.»

سرویلیام موئیس ؛ دانشمند انگلیسی :

«قرآن کریم آکنده از دلایل منطقی، علمی، قضایی، حقوقی، مدنی و مهم‌تر از همه لطافت است که در کتب آسمانی بی‌نظیر است.»

مایکل آنجلو ؛ دانشمند ایتالیایی :

«آشنایی من با تعایم حیات‌بخش و معارف درخشان اسلام و قرآن، بینش جدید و عمیقی در من ایجاد کرد و طرز فکرم را درباره جهان آفرینش و فلسفه وجود به کلی دگرگون ساخت و احساس کردم که تعلیمات اسلام برخلاف تعالیم مسیحیت انسان را موجودی شریف و با شخصیت می شناسد نه موجودی کثیف و ذاتا آلوده، مسلمانان به حکم کتاب آسمانی خود قرآن پیامبر والامقام خود را انسانی مانند انسان‌های دیگر می دانند که خداوند او را برای تبلیغ و رسالت و راهنمایی انسان‌ها برگزیده است در این کتاب دستور و نحوه بهره گیری از لذایذ این دنیا و حیات آن، به طرزی جالب و خردمندانه بیان شده است.»

سدیو؛ دانشمند و مستشرق فرانسوی :

«در قرآن که اوج زیبایی سخن‌ها است، چیزی از مقررات اجتماعی فروگذاری نشده است.»

سرویلیام موئیس:

«قرآن کریم آکنده از دلایل منطقی، علمی، قضایی، حقوقی، مدنی و مهم‌تر از همه لطافت است که در کتب آسمانی بی‌نظیر است

ژوزف هوردوویچ ؛ خاورشناس مشهور آلمانی :

«قرآن عامل بسیار شگرفی در بالا بردن فکر مسلمانان بود و باعث شد آنان به تحقیقات علمی و پدید آوردن اندیشه پیش از ما غربیان حرکت کنند.»

«راکستون»، ادیب اسکاتلندی :

«سالیان دراز در جست‌وجوی حقیقت بودم، آن‌را در اسلام و قرآن یافتم.»

پروفسور آرتور آربری ؛از مترجمان مشهور قرآن به زبان انگلیسی:

زمانی که به پایان ترجمه قرآن نزدیک می‌شدم، سخت در پریشانی به سر می‌بردم؛ اما قرآن آنچنان آرامش خاطری به من می‌بخشید که برای همیشه به خاطر خواهم داشت. من در حالی که مسلمان نیستم، قرآن را خواندم تا آن را درک کنم و به تلاوت آن گوش دادم تا مجذوب آهنگ‌های نافذ و مرتعش کننده‌اش شوم و تحت تأثیر آهنگش قرار گیرم و به کیفیتی که مسلمانان واقعی و نخستین داشتند، نزدیک گردم تا آن را بفهمم .

ژان ژاک روسو، متفکر و روان شناس مشهور فرانسوی:

بعضی از مردم بعد از آن که مقدار کمی عربی یاد گرفتند، قرآن را خوانده، امّا درست درک نمی‌کنند. اگر می‌شنیدند که محمّد(ص) با آن کلام فصیح و آهنگ رسای عربی آن را می‌خواند، هر آینه به سجده می‌افتادند و ندا می‌کردند: ای محمّد عظیم! دست ما را بگیر و به محل شرف و افتخار برسان. ما به خاطر یاری تو حاضریم که جان خویش را فدا سازیم!!

کنت کریک استاد دانشگاه کمبریج:

در مدت چهارده قرن که از آمدن قرآن می گذرد هیچ کس نتوانسته است در زبان عربی کلامی بیاورد که با قرآن برابری کند... قرآن کتابی نیست که برای یک دوره به خصوص آمده باشد؛ کتابی است جاوید برای تمام اعصار و تا جهان است نوع بشر می تواند قرآن را راهنمای زندگی خود قرار دهد.

ماکسیم رودنسون،نویسنده ی مارکسیست :

قرآن کتاب مقدسی است که عقلانیت جایگاه بسیار بزرگی را در آن اشغال نموده است. در این کتاب خداوند برای مردم همواره دلیل و برهان ارائه می نماید و در مناسبتهای متعدد برای انسان تکرار می کند که پیامبران همراه دلیل وبرهان مبعوث شده اند. به نظر می رسد عقل گرایی قرآنی همچون سنگ، سخت، مستحکم و اصلی بنیادی است.

- آکوریک، جیمز، انقلاب صنعتی، ترجمه مدی حقیقت خواه، نشر ققنوس، 1381.
- حجتی، سید محمد باقر، پژوهش در تاریخ قرآن کریم، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، 1373، چ هفتم.
- خرمشاهی، بهالدین، قرآن پژوهی، انتشارات ناهید، 1376، چ دوم.
- دورانت، ویل، تاریخ تمدن، گروه مترجمان، نشر فرهنگ، 1375.
- .رهنمایی، سید احمد، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، 1379، چ اول.
- عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، نشر امیرکبیر، 1363، چ اول.
- لوگوف، روشنفکران در قرون وسطا، ترجمه حسن افشار، نشر مرکز، 1376، چ اول.
- وات، مونتگمری، تأثیر اسلام بر اروپا قرون وسطا، ترجمه عبدالمحمدی، نشر پژوهش، 1378.

.

Clercke, Peter, New religions in the Global Perspectives, Rutledge Publication, UK, 2006.
Courville, Mathieu, the Next Step in Studying Religion, Continuum International Publishing Group, Uk, 2007.
Herling, Bradly, Study on Religion 1, continuum International Publishing Group, UK, 2007.
Carrette Jeremy, Religion and Critical Psycology, Ruutledge Publication, US, 2007, p: 163
Wansbrough, John, Quranic Studis, Prometheus Books, Us, 2002.
Young, Caroline, Spirituality and Health, J&B Publication, US, 2003.